

Notă de fundamentare

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Ordonanța privind modificarea și completarea Legii nr.431/2023 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ - Ministerul Finanțelor

Proiectul are în vedere obligația de modificare și completare a Legii nr.431/2023 care a transpus Directiva (UE) 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune care a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene în data de 22.12.2022, ca urmare a observațiilor primite în procesul de auto-evaluare provizorie a reglementărilor naționale de implementare a Regulilor model (transitional qualification mechanism based on self-certification), instituit de OCDE ca proces tranzitoriu. Revizuirea completă de către OCDE va continua în următorii 2 ani. Deoarece procesul de monitorizare al OCDE este unul continuu, ca și activitățile de completare/reglementare de către Cadrul Incluziv al OCDE a Comentariilor la Regulile Model (publicate la data de 20 decembrie 2021), pentru anumite reglementări este necesară completarea cadrului normativ existent.

Astfel, în cadrul procesului de auto-evaluare /discuțiilor în cadrul grupului de lucru a legislației naționale a reieșit necesitatea reformulării/completării următoarelor reguli:

- stabilirea pentru impozitul suplimentar național datorat într-o anumită jurisdicție a îndeplinirii tuturor cerințelor regimului de protecție stabilite de regulile OCDE, întrucât, în prezent, se permite ca societatea mamă finală să nu calculeze un impozit suplimentar pentru această jurisdicție dacă acest impozit e calculat doar în conformitate cu standardul contabil al societății mame finale sau cu Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS);
- reportarea cheltuielilor cu valoarea negativă a impozitelor suplimentare care este o nouă opțiune în situația existenței obligației de plată a impozitului suplimentar adițional, stabilit în situația în care nu se înregistrează profit net calificat iar valoarea impozitelor acoperite ajustate este negativă;
- corectarea calculului cotei efective de impozitare a entităților de investiții, în cazul în care în România sunt situate mai multe entități de investiții, ca urmare a corespondenței cu reprezentanții Comisiei Uniunii Europene;
- aplicarea regimului de protecție permanent;
- stabilirea unei soluții pentru înregistrarea impozitelor acoperite de către entitățile constitutive din România care aplică reglementări contabile conforme cu Directiva 2013/34/UE, luând în considerare faptul că, ajustările care provin din impozitul pe profit amânat (atât pentru impozitul pe profit amânat de plată cât și pentru cel de recuperat), nu pot fi recunoscute din punct de vedere contabil.

În ce privește activitățile de reglementare a unor aspecte de aplicare a Regulilor Model, în cadrul grupului WP-11 al OCDE au loc reuniuni care stabilesc reguli de interpretare sau noi elemente de detaliu pentru situații deja reglementate.

2.2 Descrierea situației actuale

Regulile pentru care sunt necesare modificări vizează:

1. determinarea profiturilor excedentare naționale ale entităților constitutive impozitate la un nivel redus, care sunt cele înregistrate în contabilitatea individuală a entității constitutive pentru exercitiul financiar potrivit reglementărilor contabile naționale aplicabile, pentru cazul în care nu toate entitățile constitutive situate în România îndeplinesc condiția de a aplica aceleași reglementări contabile, luând în considerare faptul că, potrivit regulilor contabile în vigoare, pot fi aplicate, fie reglementări contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS) sau Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate; (Directiva 2013/34/UE);
2. condițiile pe care trebuie să le îndeplinească impozitul suplimentar național din jurisdicțiile unde grupul de întreprinderi multinaționale deține entități constitutive, pentru a beneficia de regimul de protecție și a nu se calcula impozit suplimentar, luând în considerare că prevederile în vigoare fac referire doar la standardul contabil utilizat al societății mame finale sau IFRS și nu la standardul contabil financiar local. Regulile OCDE impun și îndeplinirea standardului de consecvență și a standardului de administrare, a căror sferă este stabilită în conformitate cu Capitolul 3 Regimul de protecție al impozitului suplimentar național calificat din Anexa A Regimuri de protecție: Reguli Globale anti-erodarea bazei de impunere (Pilonul 2) al Comentariilor consolidate la Regulile model, emise de OCDE în anul 2024;
3. formula de calcul a impozitului suplimentar național nu cuprinde adăugarea impozitului suplimentar național adițional, deși sunt situații în care o ajustare a impozitelor acoperite sau a profitului/pierderii calificate poate duce și în cazul acestui impozit la o recalculare a cotei efective și a impozitului suplimentar național datorat;
4. exercitarea opțiunii utilizării monedelor de prezentare la calculul impozitului suplimentar național;
5. completarea regimului fiscal în stabilirea profitului/pierderilor calificate a distribuirilor efectuate sau datorate în legătură cu un instrument emis de o entitate constitutivă în conformitate cu cerințele de reglementare prudențială din domeniul bancar, calificat ca reprezentând „fonduri proprii de nivel 1 suplimentar” și cu cele din domeniul asigurărilor calificate ca fiind „elemente de fonduri proprii clasificate de rangul 1”;
6. opțiunea pentru scăderea *profitului pentru activitățile cu substanță economică* pentru determinarea *profitului excedentar* nu trebuie să vizeze excluderea, ci doar neexcluderea profiturilor, aspect care necesită reformularea opțiunii, aspect care impune și modificarea regulilor în vigoare privind aplicarea excluderii profitului pentru activitățile cu substanță economică;
7. reformularea regulilor aplicabile operațiunilor efectuate cu un grup *denumit entitate-țintă*, în relație cu entitatea care poate achiziționa acest grup, pentru mai buna înțelegere a entităților vizate;
8. determinarea cotei efective de impozitare și a impozitului suplimentar ale unei entități de investiții, în cazul în care în România sunt situate mai multe entități de investiții, prin prezentarea operațiunilor legate de calculul cotei efective de impozitare și pentru calculul impozitului suplimentar; această modificare este evidențiată și în cadrul corespondenței informale cu reprezentanții Comisiei Europene în cadrul procesului de evaluare a transpunerii Directivei (UE) 2022/2523;
9. definiția *entității locale desemnate* precum și a obligației de depunere a declarației informative privind impozitul suplimentar, în sensul în care face referință generală la statul membru, necesitând particularizare la România. Similar, este necesară reformularea referinței și în cazul obligației de declarare.

Regulile de completare a cadrului normativ vizează:

1. Completarea regulilor referitoare la creditele fiscale rambursabile cu cele reprezentând credite fiscale transferabile tranzacționabile, ca urmare a identificării de către OCDE a unor jurisdicții care au reglementat acest credit fiscal, aspect care a necesitat completarea definiției și a celorlalte reguli în mod corespunzător;
2. Instituirea unor reguli opționale pentru reportarea cheltuielilor cu valoarea negativă a impozitelor suplimentare, în contextul în care OCDE a adus clarificări pentru situațiile în care se aplică aceste reguli de reportare, respectiv pentru un exercițiu financiar când nu se înregistrează profit net calificat, sau când se înregistrează profit net calificat dar valoarea impozitelor acoperite ajustate este negativă, și reduc impozitele acoperite ajustate pentru jurisdicție cu soldul cheltuielilor cu impozitele negative suplimentare reportate în fiecare an fiscal, ulterior anului fiscal pentru care s-au înregistrat, în situația în care are în exercițiile viitoare are profituri calificate.
3. Înregistrarea impozitelor amânate de contribuabilii care aplică Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate potrivit Directivei 2013/34/UE, luând în considerare faptul că stabilirea cotei efective de impozitare se realizează prin raportarea impozitelor acoperite ajustate la profitul net calificat. Pentru determinarea impozitelor acoperite ajustate sunt luate în calcul și impozitele amânate, care sunt înregistrate doar de contribuabilii care aplică reglementări contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS). În acest cadru contabil, contribuabilii care aplică Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate (Directiva 2013/34/UE) nu vor fi într-o situație comparabilă. Pentru a asigura un regim fiscal unitar, și luând în considerare prevederile Ordinului Ministerului Finanțelor nr.2844/2016 care prevede faptul că, reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară (IFRS) pot fi aplicate și de alte entități care au optat pentru aplicarea reglementărilor respective, cu stabilirea prin lege a condițiilor în care acestea pot opta (art.1 alin.(2) lit. d) din Ordin), considerăm necesară crearea cadrului normativ de opțiune pentru entitățile constitutive care intră sub incidența plății impozitului suplimentar/impozitului suplimentar național de aplicare a acestor standarde.

2.3 Schimbări preconizate

În contextul celor prezentate, se propun următoarele modificări/completări:

1. Definirea creditului fiscal transferabil tranzacționabil, care poate fi utilizat de titularul creditului pentru a-și reduce obligația de plată a unui impozit acoperit în conformitate cu legislația jurisdicției care a reglementat acest credit fiscal, respectiv inclusiv ce reprezintă atributele de transferabilitate și tranzacționare ale acestui credit. Aceste standarde sunt definite atât pentru deținătorul inițial al creditului, cât și pentru cumpărătorul acestuia. Pentru analiza îndeplinirii standardului de tranzacționare este relevant și prețul de tranzacționare ale cărui elemente se regăsesc în comentariile la regulile model OCDE. Regimul fiscal al creditelor fiscale transferabile tranzacționabile este identic cu cel al creditelor fiscale rambursabile calificate, fiind adăugate în actul normativ, în mod corespunzător, în toate situațiile care prevăd reguli pentru aceste credite, în cadrul ajustărilor pentru determinarea profitului sau pierderii calificate sau în cadrul determinării impozitelor acoperite ajustate.
2. În cadrul regulilor privind stabilirea impozitului suplimentar național, în situația în care nu toate entitățile constitutive situate în România îndeplinesc condiția de a aplica aceleași reglementări contabile sau în situația în care anul fiscal al entităților constitutive din România diferă față de anul fiscal luat ca referință în situațiile financiare consolidate ale grupului multinațional, se propune înlocuirea sintagmei „impozitul suplimentar național” cu sintagma ”profitul excedentar național” pentru corelarea cu conținutul alineatului respectiv.
3. Instituirea transparentă a regulilor de respectare a cerințelor *regimului de protecție ale impozitului suplimentar național* pentru a nu se calcula la nivelul societății-mamă finală impozit suplimentar, prin eliminarea referințelor la standardele contabile (standardul contabil financiar acceptat al societății-mamă finale/standardele internaționale de raportare financiară sau standardele internaționale de raportare

financiară, astfel cum au fost adoptate de Uniunea Europeană în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului) întrucât regimul de protecție necesită și îndeplinirea standardului de consecvență și a standardului de administrare, pe lângă cel de contabilitate potrivit regulilor adoptate ulterior de Cadrul Incluziv.

4. Completarea formulei de calcul a impozitului suplimentar național cu adăugarea impozitului suplimentar național adițional, care este impozitul determinat în conformitate cu regulile fiscale stabilite pentru impozitul suplimentar adițional, pentru exercițiul financiar respectiv.

5. Reformularea opțiunii de calcul a impozitului suplimentar național pentru entitățile constitutive situate în România ale unui grup care utilizează o altă monedă decât moneda locală ca monedă funcțională.

6. Instituirea unor reguli care vor permite entităților constitutive din România care aplică Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate (Directiva 2013/34/UE) să calculeze și să prezinte impozitele amânate în Notele explicative la situațiile financiare anuale sau să aplice Standardele internaționale de raportare financiară, astfel cum au fost adoptate de Uniunea Europeană în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului, ca bază a contabilității;

7. Completarea regulilor fiscale pentru operațiunile de reducere a capitalurilor proprii ale unei entități constitutive care sunt rezultatul distribuirilor efectuate sau datorate în legătură cu un instrument emis de entitatea constitutivă respectivă în conformitate cu cerințele de reglementare prudențială, calificat ca reprezentând „elemente de fonduri proprii clasificate de rangul 1” pentru entitățile de investiții în asigurări.

8. Instituirea unor reguli pentru reportarea cheltuielilor cu valoarea negativă a impozitelor suplimentare, reportare care este opțională, și care vor permite reducerea impozitelor acoperite ajustate pentru o jurisdicție cu soldul cheltuielilor cu impozitele negative suplimentare reportate în fiecare an fiscal, ulterior anului fiscal pentru care s-au înregistrat, în situația în care are profituri calificate. Aceste reguli includ și definirea acestor cheltuieli. Totodată sunt prevăzute reguli pentru cazul în care un grup de întreprinderi multinaționale sau un grup național de mari dimensiuni cesionează una sau mai multe entități constitutive situate într-o jurisdicție pentru care a exercitat opțiunea de reportare sau cedează toate entitățile constitutive situate într-o jurisdicție și reachiziționează sau înființează entități constitutive în jurisdicția respectivă într-un exercițiu financiar ulterior.

9. Reformularea regulilor pentru excluderea *profitului pentru activitățile cu substanță economică*, în sensul în care aceasta va fi efectuată doar în situația neexercitării acestei excluderi.

10. Revizuirea regulilor privind operațiunile efectuate de o *entitate achiziitoare* față de un grup denumit *entitatea țintă*, pentru o mai bună înțelegere a operațiunilor respective.

11. Se propune reformularea modului de calcul a cotei efective de impozitare și a procentului impozitului suplimentar în cazul în care în România sunt situate mai multe entități de investiții, respectiv faptul că aceasta se calculează prin împărțirea impozitelor acoperite ajustate însumate pentru toate entitățile de investiții, la o sumă cumulată egală cu partea alocabilă grupului de întreprinderi multinaționale sau grupului național de mari dimensiuni din profiturile sau pierderile calificate iar pentru calculul impozitului suplimentar partea alocabilă în profitul sau pierderea calificată și suma excluderilor profitului pentru activitățile cu substanță economică determinate pentru fiecare entitate de investiții sunt cumulate. Această modificare a fost evidențiată și în cadrul unei evaluări informale efectuate de reprezentanții Comisiei Europene asupra procesului de transpunere a Directivei (UE) 2022/2523.

12. Eliminarea referinței la statul membru din definiția *entității locale desemnată* să depună declarația informativă și precizarea că organul fiscal competent să primească această declarație este cel din România.

13. Sunt propuse și modificări de corelare tehnică necesare ca urmare a intervențiilor prezentate mai sus.

14. Se efectuează o corelare tehnică privind aplicarea termenului de depunere de 18 luni și pentru declarația informativă privind impozitul suplimentar și a notificărilor.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul este pozitiv, luând în considerare faptul că aceste modificări și completări ale cadrului normativ conduc la reducerea riscului de interpretare necorespunzătoare a unor reguli de determinare a impozitului suplimentar/ impozitului suplimentar național, cu influențe favorabile asupra costului de conformare al contribuabililor.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						

(i) impozit pe profit						
(ii) impozit suplimentar						
(iii) impozit suplimentar național						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Adăugarea impozitului suplimentar național adițional în completarea formulei de calcul ar putea conduce la o recalculare a cotei efective și a impozitului suplimentar național datorat, însă estimările sunt supuse unor incertitudini legate de ipotezele metodologice și de reacțiile comportamentale ale companiilor multinaționale						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Proiectul de act normativ modifică și completează prevederile Legea nr.431/2023 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni care a transpus prevederile Directivei UE 2022/2523 a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 328 din 22 decembrie 2022. Aceste modificări și completări sunt preluate din lucrările OCDE publicate ulterior adoptării Directivei și sunt compatibile cu regulile model stabilite de Directivă.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate România a aprobat în luna octombrie 2021, alături de celelalte jurisdicții participante la întâlnirile Cadrului Incluziv al OCDE (147 de membri), <i>Acordul privind reforma regulilor fiscale convenite la nivel internațional pentru întreprinderile multinaționale</i> (Declarația și Planul de implementare asupra Pilonului 2).
5.6. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul a fost analizat în cadrul grupului de lucru, constituit de Ministerul Finanțelor, care a avut ca responsabilitate definitivarea Legii privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ –Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – nu este cazul
- c) Consiliul Economic și Social – Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Economic și Social.
- d) Consiliul Concurenței - nu este cazul.
- e) Curtea de Conturi - nu este cazul.

6.6. Alte informații

Propuneri de modificare/ completare a cadrului normativ au fost trimise și de contribuabili care sunt parte a unor grupuri de întreprinderi multinaționale precum și de Consiliul Investitorilor Străini, Asociația Română a Băncilor, Consiliul Patronatelor Bancare din România, Confederația Patronală Concordia, etc

Pentru modificările incidente societăților de asigurare/reasigurare, respectiv încadrarea în legislația română de specialitate din domeniul asigurărilor a sintagmei ”elemente de fonduri proprii clasificate de rangul 1”, a fost consultată Autoritatea de Supraveghere Financiară.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în data de pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor (www.mfinante.gov.ro).

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8- a

Măsuri de implementare

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat prezentul *proiect de ordonanță*, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

MINISTRUL FINANTELOR

Alexandru Nazare

Avizăm favorabil ,

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Oana-Silvia Țoiu

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu Marinescu